

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto.

Posamne številke po 6 kr.

Naročnino in oglasila (inzerate) vprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 286.

V Ljubljani, v četrtek 14. decembra 1899.

Letnik XXVII

Državni zbor.

Dunaj, 13. dec.

Današnja seja

se je pričela z velikim hrupom. Takoj v pričetku seje se oglasi slovenski posl. vitez Berks, ki reče približno: V tekočem zasedanju so razni poslanci z leve in desne na posamezne ministre vložili do današnjega dne 457 interpelacij. Vlada pa je odgovorila doslej šele na 11 interpelacij, torej jih leži nerešenih še 446. (Posl. Bielohlawek: Mej temi so tudi interpelacije zaradi dvornega svetnika Wetschla, ki škodi ugledu najvišje dvorne uprave. Ta žid . . . Velik krik, osobito češki poslanci pritrujejo Berksu, okoli katerega se je zbralo mnogo poslancev. Predsednik neprenehoma zveni.) Berks nadaljuje: Tako postaja interpelacij. pravica brezpomembna. (Živahno pritrevanje.) Na pravosodnega ministra (Češki poslanci kličejo: Abzug Kindinger!) je vloženih že 88 interpelacij, a do danes ni odgovoril še na nobeno! (Burni klici: Čujte! Čujte!) Pravosodni minister odgovarja na interpelacije z molkom tihega zaničevanja. (Burno odobravanje.)

Brzowski: Gospod predsednik, poskrbite, da pride pravosodni minister v zbornico! — Smeh.

Posl. Berks (nadaljujoč): Takov luksuz si sme dovoljevati zasebnik, a ne minister, ki je vezan na zakonite določbe. Zato vprašam gospoda predsednika: Ali hoče omajati pravosodnega ministra, da v zbornici pove vzroke, zakaj doslej ni odgovoril še na nobeno interpelacijo? (Živahna pohvala in ploskanje. Govorniku Čehi in Slovenci izražajo zahvalo. Velik nemir v zbornici.)

Predsednik dr. pl. Fuchs: Hočem to vprašanje sporočiti gospodu pravosodnemu ministru. (Šum in krik.)

Posl. Schneider: Kaj je s Polno! Kaj je s krvjo umorjene Hruze? (Smeh.)

Posl. Wrabetz: Ta naj gre v norišnico!

Posl. Schneider: Kaj je s krvjo Neže Hruzove? (Zopet smeh.)

Čehi in predsednik.

Sinoči se je mej govorom dr. Šilenyja nemški liberalec dr. Fournier sporekel s češkim poslancem Königom ter mu rekel »Flegel«, kar bi pomenilo »cepec«. Naravno, da König razžaljive besede od ošabnega vseučilišnega profesorja ni hotel utakniti v žep, in je zahteval od predsednika grajalni odsek. Predsednik ugovarja tej zahtevi, češ, da se po poslovnem redu skliče grajalni odsek, ako poslanec svojega tovariša razžalil v svojem govoru, a ne v zasebnem razgovoru. Ko bi se vpeljala ta praksa, moral bi biti grajalni odsek permanenten. (Glasni ugovori čeških poslancev in klici: Berner zadnjič tudi ni bil govornik!)

Dr. Fournier: Posl. König me je žalil. Jaz sem mu samo odgovoril, ne da bi ga hotel žaliti. Ako König obžaluje svojo besedo »nesramnost«, tudi jaz obžalujem besedo »cepec«.

Posl. König ni zadovoljen s to izjavo in zahteva grajalni odsek. Dr. Dyk podpira to zahtevo.

Predsednik odgovori, da ne prekliče svoje izjave.

To je bilo sinoči proti koncu seje. Danes pa za posl. Berksom zopet zahteva dr. Stransky, naj predsednik skliče grajalni odsek. Predsednik se zopet sklicuje na poslovni red.

Dr. Šileny graja, da je državnozbornski korespondenčni urad napačno objavil njegov govor, in vpraša predsednika, ako hoče poskrbeti za popravek. Predsednik odgovori, da je dotični urad zasebno podjetje, in da on ne more ničesa ukreniti. (Čehi odločno ugovarjajo.)

Dr. Šileny: Ako je korespondenčni urad zasebno podjetje, potem pa dotični zastopniki ne smejo v zbornico. (Velik krik.)

Dr. Brzorad zahteva, naj se o izjavi predsednikovi otvori debata. Predsednik odkloni zahtevo. Na to nastane v zbornici velik krik, ki traja precej časa. Posamezni češki poslanci bijejo s pestmi ob mize. Okoli predsednika se zberejo dr. vitez Bilinski, dr. Engel, baron Schwegel, dr. Gross, Kaiser in drugi. Konečno se predsednik uda ter izjavi, da bode koncem debate o kvoti poprašal zbornico, ali naj se voli grajalni odsek. S tem je bila stvar poravnana, vihar se je polegel.

Okoli 1/2 ure je pričel govoriti glavni govornik dr. Fořt proti kvoti. Ura je pet, dr. Fořt še vedno govori ter obširno razpravlja razvoj avstrijske države, vzroke in posledice dualizma in nagodbe z Ogrji. Dr. Fořt je po občni sodbi prvi veščak v zbornici glede avstro-ogorske nagodbe in raznih vprašanj, ki so ž njo v daljši in ožji zvezi.

Za njim pride na vrsto glavni pro-govornik dr. Menger. Ker pa ima ob 7. uri nagodbeni odsek sejo, utegne dr. Menger priti še le v prihodnji seji na vrsto.

Kriza.

Danes se je po zbornici raznesla govorica, da je vlada odstopila in da bo grof Pininski sestavil novo ministerstvo. Ta govorica je v trenutku neutemeljena. Istina pa je, da se še ta teden odloči, ker je izključeno, da bi sedanja vlada do novega leta spravila pod streho »državne potrebe«. Češki klub tudi še danes ni sklenil obstrukcije, pač pa z enim glasom večine sklenil, da obstrukcijo takoj prične, ako ne pridejo pred kvoto in porazdelitvenim zakonom na vrsto ces. naredbe po § 14. in poročilo odseka za premembo § 14. Mešetarji imajo obilo posla, govorice široko polje, podgane pa se pripravljajo, da zapusté potapljačo se ladijo!

Avstrijska delegacija.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je imel sinoči sejo, katere so se udeležili minister za zunanje posle grof Goluchowski, vojni minister baron Krieghammer, državni finančni minister pl. Kallay in mornarski poveljnik baron Spaun. Odsek je po daljši debati odobril proračun za armado. Poročevalec baron Walterskirchen je omenjal, da se z novim letom za moštvo zviša doklada za menažo od 1 na dva novčiča za one dni v tednu, ko vojaki ne dobé

konserv. Drugič se častnikom zboljšajo plače in se potreščina zviša za okroglih šest milijonov kron.

Delegat Popowski se pridružuje poročevalcu, češ, da se za častnike nižje vrste plače niso dovolj zboljšale. Govornik želi, naj bi se kontrolni shodi ne vršili ob nedeljah in praznikih in da bi vojna uprava dobavljala potreščine za armado naravnost od producentov brez preku-povalcev. Konečno govornik izraža željo, naj bi se vojaki mej košnjo in žetvijo ne klicali k vojaškim vajam.

Delegat dr. Kramar naglašja, da nemčina ni armadni, ampak le poveljni jezik. Zato pa velja polkovni jezik za posamezne narodnosti, in ta polkovni jezik je treba po potrebi gojiti. Ni dovolj, da se vojna uprava spominja polkovnega jezika le v nevarnosti, ampak treba tudi že v mirovnem času računati z narodno zavednostjo. Ako vojaki prisegajo, čita se jim prisega v materinskem jeziku, zakaj je torej takozvano »zde« - vprašanje vzdignilo toliko prahu? Ker so vojaški krogi sami pretiravali to vprašanje. Dotični predpisi ne govoré, kako naj se vojak oglasi pri kontrolnem shodu; zadoščalo bi, ko bi vojak oddal molčé svojo vojaško knjižico. Disciplina je potrebna, povelja se morajo izvrševati, toda vprašanje je, ali je trebalo dotičnih povelj! Posamezniki so bili obsojeni na 6, 8 in tudi 16 mesecev. Krvavi izgredi na Moravskem so posledica te vojaške politike. Višji vojni krogi so tudi mnogo vplivali na premembo notranje politike, zato bodo češki poslanci glasovali proti proračunu.

Dr. Gessmann naglašja, da častniki niso zadovoljni s sedanjo uravnavo plač, in obširneje utemeljuje občno željo, da se okrajša vojaška službena doba.

Dr. Russ odgovarja dr. Kramaru, a ta ponavlja, da ni hotel narodnih preprirov zanesti v armado.

Dr. Ferjančič vpraša vojnega ministra, ali se bode vojna uprava ozirala tudi na one podčastnike, ki služijo nad tri leta in dobivajo le 50 kr. mesečne priklade. Dalje naglašja nujno potrebo, da se zastareli vojaški kazenski zakon preosnuje in zboljša. Naravno, da se govornik bavi tudi s »tukaja« - vprašanjem. Slovenci smo sicer majhen in zatiran narod, toda glede lojalnosti, zvestobe in udanosti vladarju in državi se ž njim ne more meriti noben drugi narod, vsaj prekašja ga ne. Zato pa žali vsacega zavednega Slovence v dno srca, ako vojaški krogi nekako prezirajo sinove slovenskega naroda. Lahko bi to trditev utemeljili z neštevilnimi dokazi. In to je, kar ljudi straši pred vojaško suknjo in v obče škoduje armadi. Tako je vojna uprava tudi pri kontrolnih shodih razobesila Gesslerjev klobuk in zahtevala, da se mu poklanjajo. Da, disciplina je potrebna, ker je prva podlaga armadi, toda vojna uprava se je postavila na takozvano »justament« - stališče in provzročila »državno afero«. Ako se zahteva od vojaka v službi, da se oglašja s »hiere«, bōdi, a če pride z dežele, s kmetov, koder ne sliši nemške besede, samo prijaviti se na kontrolni shod in se oglasi brez vsacega postranskega namena s »tukaja«, to ni pregrešek prot

disciplini ali kaznjivo dejanje. So morda slučaji kje drugod, ki so se namenoma zgodili, toda to so le posledice onega duha v armadi, ki se proti svetinjam posameznih narodov. Govornik dalje priporoča, naj bi vojna uprava čim prej preemestila oskrbovalno skladišče in vojaško bolnico v Ljubljani. Stavbišča danes nimajo več iste vrednosti, a navzlic temu ljubljanska občina ponuja vojaški upravi za štirijaški seženj 23 gld., to je, 6 gld. za □m, dasi se v Ljubljani plačuje štirijaški seženj k večjemu po 12 gld. Tako bi vojaška uprava za dotično stavbišče dobila do 140.000 gld. Poleg tega jej občina ponuja drugo stavbišče v izmeru 18 000 □m po 2 gld., kar bi znašalo le 36 000 gld. Toraj bi vojaški upravi preostalo okoli 104.000 gld., za katere si more zgraditi novo skladišče. A vprašanje je za Ljubljano iz raznih razlogov nujno. Dr. Ferjančič tudi naglašuje dobre vspehe streljanja proti toči. Ti vspehi so se pokazali v Italiji, pa tudi pri nas na Kranjskem in Stajerskem. Vspehi pa so mogoči, ako se na gostih stacijah mnogo in hitro strelja pred nevihto. Valed tega pa je streljanje proti toči precej drago. Zato je nujno potrebno, da vojaška uprava ceneje prodaje smodnik za strelne stacije. V Italiji dobivajo smodnik po 13 kr. kilogram, a pri nas po 38, a tudi po 48 kr. kg. Ako more Italija po znižani ceni prodajati smodnik, zakaj bi Avstrija tega ne mogla! Konečno zahteva, naj bi vojna uprava občini Tivad v boki kotorski dovolila primerno odškodnino vsled reverzov za demolanje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. decembra.

Avstrijska kriza se sicer jako počasi a vendar sigurno približuje svojemu vrhuncu in koncu, ne vé se le, kako se konečno reši. Ako Čehi ne odnehajo na vsi črti, in to je naravnost nemogoče, ker bi morali potem vsi odložiti svoje mandate, zmaga sedanja Claryjeva vlada in ostane v največjo radost levičarjev še nadalje na krmilu. Ako se bodo pa Čehi ustavili le samo proračunskemu provizoriju in preprečili njega pravočasno rešitev, potem je neizogibna poraba § 14 in odstop Claryjevega ministerstva, ki se je izjavilo spočetka proti njegovi porabi. Tedaj pride na njegovo mesto grof Pininski ali Pace in bo s pomočjo § 14 rešil državne potrebe. Grof Pininski bi mesto Kindingerja prevzel tudi justični portfelj, vsi ostali člani sedanjega kabineta bi bili tudi člani novega uradniškega ministerstva. S to spremembo bi bil neki tudi dan pogoj za nadaljno mirno parlamentarno delo.

Chlumecky - Claryjevo ministerstvo.

Pred nekaj dnevi smo omenili govora posl. Polonyja v ogerski poslanski zbornici, ki je vprašal lakonično, kako je ministerstvo v Avstriji, ki ne stori tega, kar želi vladar, a tudi ne tega, kar hoče parlament. Szell mu, kakor znano, ni odgovoril na to vprašanje, toda odgovoriti bi bil moral: To je ministerstvo, ki stori, kar hoče in želi Chlumecky. To dejstvo se mora sedaj kot brezdvomno pokazati javnosti. V avstrijskem parlamentu preti razpasti večina, ki je v resnici prava državna potreba, ne da bi bili že dani predpogoji za sestavo nove večine. Češki narod se pripravlja na najodločnejši odpor. Kamorkoli se kdo ozre, vse je razdejano, bližamo se državni krizi. In vse to je delo barona Chlumeckega in njegovih pomagačev. Ti so pravi krivci, ti so provzročili sedanje neznosne razmere. Češki poslanci naj pa izvrše sedaj prvo nujno delo in razkrinkajo pred celim svetom te »državo ohranjujoče« levičarske voditelje.

Napad na poslanca dr. Lieberja. Vodja katoliškega centra v nemškem državnem zboru poslanec dr. Lieber je bil predvčeranjim opoldne v precejšnji nevarnosti, ko je stopil v parlamentsko poslopje. Neki baje slaboumen človek Brand, bivši knjigotržec, sedaj navaden kolportér, ki je poslanski zbornici kakor tudi posamnim poslancem provzročil že nebroj preglavic, ga je napadel z bičem in parkrat krepko mahnil po roki, ob jednem pa zaklical: Vi krivoprisežnik in pomočnik pruske vlade, šuft! — Kajpada so Lieberjevi tovariši in sluga takoj prikočili na pomoč ter ga na povelje generala Viebhana takoj prijeli in odvedli v zapor. Somišljeniki so seveda svojemu ljubljanskemu voditelju priredili prisrčne ovacije.

Angleži v Sudanu. Pred nekaj dnevi so listi poročali o neki veliki zmagi Angležev v Sudanu, kjer so uničili večjo armado dervišev pod vodstvom svojega kalifa. O tej zmagi, ki so si jo neki priborili brez vseh posebnih težav, ker so se derviši takoj udali, ko so čuli, da je ubit njih voditelj, se dujejo zopet skoro neverjetne vesti o angleški grozovitosti. Po padcu kalifovem so se namreč zbrali okoli njega vsi podvodje, ki so izgubili pogum za nadaljno bojevanje, ter so hoteli varovati truplo kalifovo. Angleški vojaki so pa tudi te mirne ljudi ustrelili brez usmiljenja, ostale zbegane oddelke pa zajeli in odvedli seboj. Prav dobro pravi neki list, da ti vjetniki ne bodo nikdar lojalni podaniki svoje kraljice. Saj tudi ne morejo biti, ko so morali biti priča tolike surovosti od strani angleških izobražencev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. decembra.

(Iz Rima.) Danes je bil tajni in javni konzistorij, v slednjem je papež Leon XIII. dal kard. klobuk kardinaloma Nava, ki je bil doslej nuncij v Madridu, in dr. Missii, kateri praznuje danes ravno petnajsto obletnico svoje intronizacije kot knezoškof ljubljanski. V ponedeljek o polu 12. uri je sv. Oče v osebni avdijenci sprejel kardinala in njegovo spremstvo. Govoril je papež s čvrstim glasom, bil posebno vesel in milostno ljubeznjiv do vseh. Blagoslovil je vsacega iz spremstva, mu krepko stisnil roko in vse povabil k javnemu konzistoriju. Podelil je blagoslov tudi ljubljanskemu semenišču in njega vodstvu. Videti je bilo, da papežu ni le duh čil in nenavadno jasen, temuč tudi telesno zdravje jako povoljno. Kardinalu Missii je odločena cerkev sv. Štefana na hribu Coeliju, ki se radi okrogle oblike imenuje S. Stefano Rotondo. Kardinali so bili namreč prvotno župniki rimskih cerkv, ali kakor so rekli v 5. stoletju, prezbiteri titulov; odtod je prišlo, da dobi vsak kardinal, razen 6 kardinalov suburbikarnih škofov, svojo cerkev v Rimu. Cerkev sv. Štefana na hribu Coeliju je izmed najstarejših rimskih cerkv. Mogočna na okroglo zidana stavba je bila najprej tržna lopa. Ko pa se je v 5. stoletju oni del mesta začel bolj in bolj prazniti, stavba ni mogla več služiti svojemu prvotnemu namenu; papež Simplicioj (468 — 483) je na pol razpalo poslopje popravil in posvetil v cerkev sv. Štefana. V njej je pridigoval papež Gregorij Veliki, in še dandanašnji je pri vhodu marmornast stol, s katerega je imel papež svoje homilije. Pod velikim oltarjem so v porfirnatih rakvi relikvije sv. mučencev Primoža in Felicijana. Papež Gregorij XIII. je podaril cerkev zavodu Collegium Germanicum-Hungaricum, ki še sedaj uživa beneficij te cerkve. Kardinal Missia je v svojih mladih letih kot gojenec rečenega zavoda na sv. Štefana dan 6 let zapored služil pri oltarju ali vodil petje v koru pri slovesnih večernicah in sv. maši. Danes teden pojde kot kardinal v cerkev; gotovo se bode pri tej priliki z veseljem spominjal l. 1858., ko je prvič kot navaden klerik prišel v isto cerkev. V torek je kardinal v prostorih avstrijskega poslanca v Palazzo Venezia slovesno sprejemal razne čestilce. Prišli so vsi zastopniki pri rimski stolici, tudi ruski in pruski, rimsko plemstvo, predstojniki cerkvenih redov, škofje, prelati in drugi kardinali so ga obiskali popoldne na domu, v Animi, kjer biva. Vse take slovesnosti se javijo v najvišjem sijaju in značijo visokost kard. dostojanstva.

(Promocija.) Asistent za medicinično kemijo pri profesorju Hofmannu, mag. pharm. gosp. Ivan Lenarčič, je postal v ponedeljek 11. decembra na graškem vseučilišču doktor vsega zdravilstva.

(Iz Rovt nad Logatcem) 12. dec. Pri nas že 4. dan sneži. Silna burja nanaša sneg v visoke zamete. Mraz pritiska, da je čudno. Vse ceste so zakidane, vsa pota so zametena. Promet po cestah je bil deloma ustavljen. Vremenik kaže še sneg, toplomer — 10°. Snega je čez 1/2 metra. Dunajski vremenski proroki naj se gredo soliti! Zima brez snega — nič ne velja! Zdravi smo vsi! Vesele praznike!

(Združeno gibanje v Savinjski dolini.) Poroča se nam: Se še li spominjate trgovskega shoda v Ljubljani? Gotovo je še vsem znano, proti komu je bil naperjen ta shod: edino le proti probujenim kmetom in njihovim voditeljem zato, ker

je začel tudi kmet skrbeti za svoj obstanek, ter jel od sebe brcati klosče in mrčes. Osnovale se je v tekočem desetletju po Slovenskem mnogo kmetijskih društev pod različnimi imeni. Bruno v očesu in trn za nohtom pa so nekaternikom kmetijska društva, kojih panoga je tudi trgovina z vsakdanjimi potrebščinami za ljudstvo. Taka društva so tudi v savin. dolini. Ustanovila so se po prizadevanju in na prošnjo vrlih kmetov in njihovih požrtvovalnih sotrudnikov, ki ne žele več biti podnožice zavidnih šef(ks)ov, ki se v turnih nad kmeta vzdigujejo in s svojimi žagarji reklame po časopisih pišejo o svoji narodnosti. Društva delujejo plodonosno in v občno zadovoljnost v zelo obširnih delokrogih, ki se še pa bodo z božjo pomočjo razširili vzlic vsaki propagandi bodisi od katerekoli strani. Kedo pa neti razprtijo? Visokoletajoči nasprotni elementi kmetijske organizacije, katera baje istim perje puli iz samovlastnih perut; potem tisti, ki hruščijo in vpijejo po časopisih o jekleni narodnosti in neomahljivi veri, — doma pa z rudečkarji čifutske liste prebirajo: ljudje torej z zakrinkanimi obrazi radi bi slepili naše zavedno ljudstvo!? Ne! Ne krika in obrekovanja, ne jeze in moledovanja, ne nepremišljenih in budalastih člankov, ki se mehanično pišejo proti zadržam, ampak nevtrudljivo delovanje in nesebično požrtvovanje za rod in dom bo ljudstvo poplačalo z očitno zahvalo in s priznanjem. Žrtve tisočakov pa, ki bi naj vničili zadruge, vsekale bodo istim krvaveče rane, katerih ne bode tako lahko sceliti.

(Novi zvonovi.) V Samassovi livarni je posvetil danes presvetli knezoškof naslednje štiri zvonove: dva 216.5 in 121.5 kg. za podružnico sv. Ilja, župnije Šmihel pri Volšberku na Koroškem, jednega, 217 kg., za župnijo Sv. Trojice v Karlovcu, in jednega 159.5 kg. za kapelo sv. Helene v Otrovancu na Hrvaškem.

(Šolstvo.) Na pritožbo župnijskega urada v Pleissingu pri Dunaji, da ondoto šolsko vodstvo noče dečkov strežnikov oprostiti šolske ure zaradi pogrebov ob dopoldanskih urah, je c. kr. deželni šolski svet nižavavstrijski z ukazom z dne 7. novembra 1899, št. 7445, po okrajnem šolskem svetu naslednje objavil: »Es unterliegt keinem Anstande, dass die Schulleitung in Pleissing über Wunsch des dortigen Pfarrers zwei bis drei Ministranten zum Zwecke der Mitwirkung bei Leichenbegängnissen von dem Besuche einer vormittägigen Unterrichtsstunde dispensire.«

(Nesrečen restavrater.) Pod tem naslovom včeraj objavljeno vest popravljamo danes resnici na ljubo, da so gospoda Vosporniga prepeljali v deželno bolnico v oskrbo gospoda dr. Šlajmerja, ker se je dolgotrajna notranja bolezen znatno shujšala. Vest o bolezni na umu ni resnična.

(General Methuen — mažarskega rodu.) Budimpeštanskim listom poročajo iz Londona, da je lord Methuen potomec neke ogerske rodbine. Jeden njegovih prednikov se je naselil na Škotskem in si kmalu pridobil ugled mej Angleži. Seveda bi bili Mažari bolj ponosni, ko bi bil general Joubert ogerskega rodu.

(Ruske časopisje) bode pričelo svobodnejše dihati. Odpravljena bode kavojca časopisom ter bode smelo kritikovati tudi vladne naredbe, kar je bilo doslej strogo zabranjeno.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) v prid je priredila trdka Ivan Drufovka v Gorici s svojima podružnicama v Sežani in v Komnu voščilo (biks), ki ga prodaja v podolgaških škafih, vsaka s trobarveno slovensko etiketo. To voščilo — izdano po narodni, v goriških podružinah vedno delujoči čast. rodovini Drufovka — priporoča naša družba kar najiskreneje. Mi potrebujemo izdatnih podpor.

Ravnik pred porotniki.

(Izvirno poročilo.)

Blaž Ravnik, posestnik in gostilničar iz Ljubljane stoji danes pred porotniki. Korajžno je stopil iz svoje celice, bled sicer, a vendar tako, kakor bi ne imel na vesti ni najmanjšega zločina. Tudi pred sediščem ga ni zapustila hladnokrvnost. Za Ravnikom sedi sodni sluga.

Naval občinstva k obravnavi je velikansk. Valed ogromnega navala radovednežev morali so zapreti vrata sodne hiše. V porotni dvorani je do-

bilo prostora samo okoli 100 oseb. Sodišču predseduje predsednik dež. sodišču Pajk, votanta sta svetnika Wenger in Polec. Zapisnikar je g. Grasseli, državni pravdnik g. Trenz, zagovornik dr. Jož. Furlan.

Najprej je zaslišal predsednik Blaža Ravnika o njegovem dosedanjem življenju. Priznal je spodaj v obtožnici omenjene kazni in da ima skoro več dolga, nego premoženja. Oče mu še živi v Bohinjski Beli. Iz svojega zakona ima jedno hčerko.

Prič je povabljenih k obravnavi 37. Kot zvedenci so povabljeni k obravnavi dr. Jelovšek, dr. Schuster, prof. Albin Belar in dr. Kramar.

Zapisnikar na to prebere naslednjo obtožnico:

C. kr. državno pravdnštvo v Ljubljani dviga proti Blažu Ravniku, spl. Skinčevemu, 29 staremu krčmarju v Ljubljani radi prestopka §§ 525 in 411 k. z. po enkrat, in hudodelstva težke telesne poškodbe s 5-mesečno jedo kaznovanemu obtožbo:

Blaž Ravnik je 9. oktobra t. l. pri Dobravi blizu mosta čez Lipnico Boštjana Žvana z namenom ga usmrtiti in se njegove gotovine polastiti, zavratno s tumpastim orodjem udaril po glavi tako, da je ta vsled zadobljene poškodbe umrl, in se je on na to tudi polastil njegove papirnate gotovine, ter je s tem zakrivil hudodelstvo zavratnega roparskega umora.

Razlogi so naslednji:

Torek, 10. oktobra t. l. je našla 8 letna Pavlina Hrovat pri mostu čez Lipnico spod Dobrave z glavo in sprednjim delom života v vodi ležeče truplo; poklicala je brata Martina in nato so prišli kmalu poleg ljudje in obveščeni orožnik Alojzij Šafarič, ki je takoj opazil na glavi poškodbe, nato našel pri dotičnem v ovadbi navedene reči, nadalje konstatoval, da je to krčmar in posestnik Boštjan Žvan iz Gorji.

Nadalje so se opazili v bližini v soglasju s poznejšima ogledoma sledovi krvi, tam se je našla »fajfa«, kojo je vdova Alojzija Žvan spoznala kot ono svojega moža. Prihodnji dan izvršeno raztelesenje je izkazalo, da je imel ranjki leve sence zatekle, nad levim ušesom rano, pod kožo veliko krvi, senčno kost na 6 koscev razdrobljeno, dalje razpoko lobanje in na možganih mnogo krvi. Tudi ustnice so bile ranjene in 2 zoba izbita, katerih eden je zaostal v ustih, drugi se pa še malo držal. Znakov zadušenja ali utopljenja ni bilo nikakih in zvedenca sta toraj določno izrekla mnenje, da je Boštjan Žvan umrl vsled zmečkanja možgan in izstopa krvi v slednje, provzročeni po opisani poškodbi na sencih, vsled opetovanih močnih udarcev s topim orodjem, dalje, da je izključeno, da bi se bil vtopil. Tudi so izrazili mnenje, da je poškodba na ustih nastala vsled padca že po smrtonosnih udarcih, kajti sicer ne bi bil zob še v ustih ostal.

Zato je gotovo, da je ranjki umrl nenaravne smrti in da je bil ubit.

Iz izpovedb Alojzije Žvan, Antona Pogačnika, Franceta Sitarja, Alojzija Šafarija in drugih je dalje izkazano, da je ranjkemu manjkala listnica s papirnatim denarjem, katero je prej imel in v kateri je moral imeti okoli 5 do 800 gold.

Iz tega zopet sledi, da je Žvan bil oropan, da je napadalec gotovo moral vedeti, da je imel oni seboj denar in da bi tje prišel, kjer je bil napaden. Lokalni ogled in obris izkažejo mesto dejanja in okolico kot samotni in posebno v temi kakor nalašč pripravi za napad.

Po orožniku Alojziju Šafariču ukrenjene poizvedbe in nato izvršena preiskava dognale so popolnoma točno in zanesljivo, da je edino Ravnik izvršil ta roparski in zavratni umor.

Obdolženec je glede svojega osebnega vedenja, dokazom kazenskih predaktov, že opetovano kaznovan.

Kakor dalje sledi iz izpovedb prič Franceta Sitarja, Franceta Slivarja, Marije Borštnik in dr., je on z Boštjanom Žvanom posebno zadnji čas nenavadno veliko občeval, o vseh njegovih zadevah bil dobro podučen, z njim vedno pohajal in se mu dobrikal, dalje z njim bil ravno kratko prej, to je od 3. do 6. oktobra v Kamniku, ga nagovarjal k prodaji hiše in bil poleg pri prejemu denarjev za isto, tedaj dobro vedel, da je imel večjo svoto donarja pri sebi.

Nasprotno pa dokazujejo zemljeknjižni izpisek, kupna pogodba, prošnja za odlog plačila davkov in lastne navedbe, da je on sam bil slednji čas v prav slabih gmotnih razmerah in radi plačil v zadregi, naravno tedaj, da je imel tudi povod in potrebo si iskati sredstev.

Poleg teh splošnih dokazil dognala pa je preiskava še celo vrsto neposrednih in zanesljivih dokazilnih okoliščin.

Njegov zagovor nasproti orožniku in redarju, ter do konca preiskave, izkazal je tolikanj neresnic in lažljivih trditve, da se že iz istega da sklepati, da je kriv zločina. On je tajil vedno, — da je bil z Žvanom popoldne 9. oktobra na Gorenjskem, in vedno trdil v raznih oblikah, da je bil takrat v Ljubljani.

Niti ena njegovih prič ni mogla zagovora potrditi, pač pa nasprotno izključila, da je bil on v Ljubljani, dalje izkazala je cela vrsta prič od železniškega delavca Ivana Pintarja pričeni do čuvaja Raznožnika, da se je on z Žvanom odpeljal ob 4. uri na Gorenjsko, izstopil na postaji v Otočah, tu bil z njim v krčmi pri Lukežiču, od tod kmalu po 6. uri odšel proti Dobravi in Kamnigorici in zvečer ob 9. uri zopet prišel z gorenjskim vlakom v Ljubljano.

Obdolženec je dalje trdil, da niti ne pozna sprevodnika Antona Jugovica niti ni bil v njegovem stanovanju in da celo »Kolizeja« v Ljubljani ne pozna. Ta priča pa je odločno potrdila, da ga je obdolženec v sredo zvečer takoj potem, ko sta orožnik Šafarič in redar Večerin pri njem poizvedovala, prišel iskat v stanovanje in mu na to še dal 5 gld. zato, da bi na vprašanje poizvedujočih orožnikov ali redarja rekel, da se obdolženec ni peljal na Gorenjsko.

Na obdolženčevi obleki našli so se sledovi krvi in kemična preiskava je dognala res take sledove na desni manšeti in v desnem hladnem žepu.

Obdolženec je sprva trdil, da so ti sledovi bili od tedaj, ko je bil on v Kamniku, in da ga je ondi svak Jaka Kuster o priliki prepira po vratu opraskal. Priče, na katere se je sklicaval, tega niso potrdile, — in sedaj še le, — bilo je 11. novembra — začel je Ravnik nekoliko priznavati. Zglasil se je k preiskovalnemu sodniku in tu prvič priznal, da je bil res v ponedeljek popoldne z Žvanom na Gorenjskem in res v kritičnem času hodil z njim od Lukežiča čez Dobravo proti Kamnigorici, češ, ker sta bila zmenjena iti čez Kamnogorico v Gorje na Žvanov dom.

Nadalje pa je glede napada zopet iznašel bajko, da je on nekoliko oddaljeno od mesta dejanja šel v stran k potrebi, Žvan da je šel naprej, on nato vrnivši se na pot slišal Žvana klicati, da je hitel proti njemu, v tem pa mu je prišel nasproti velik človek s kapico in dvigneno dolgo rečjo. On je nato zbežal proti mostu, v tem videl drugega, se zbal in tekel nazaj po griču čez Dobravo na postajo v Otočah in se z vlakom vrnil v Ljubljano.

Priče Anton in France Hrovat, Matevž in Jaka Roselj pa pravijo, da so nekaj minut pred 7. uro prišli iz Kamnogorice proti domu na Dobravi, videli in srečali Žvana, z njim še govorili, da je on pravil o tovarišu, ki je šel v stran, da so nato čutili res v gozdu še drugo osebo, da pa niso slišali nikakega klicanja ali sploh kaj drugega sumnega.

Izključen je toraj izmišljeni napad po kakem drugem, kajti isti moral se je izvršiti neposredno kmalu potem, ko so priče mimo prišle, ker od postaje do mesta dejanja je tje okoli pol ure hoda, nazaj pa nekoliko manj, ker gre pot navzdol. Dalje odhajal je vlak že ob 7. uri 43 minut iz Otoč in ob 7. uri 50 minut iz Podnarta, tedaj bi morale priče koga družega še videti in slišati; zato se je moral napad tudi izvršiti brez večjega šuma in klicanja.

Izključen je dalje ta napad po drugem, ker sicer ne bi bilo umevno, da bi bil obdolženec svojega tovariša pustil brez pomoči, nikogar poklical na pomoč in nikomur o tem kaj povedal.

Nadalje je sedaj obdolženec krvne sledove na obleki zopet drugače utemeljeval ter trdil, da je v Kamniku hotel k natararici Dornik, tu pod oknom na tramu stal, da je nekdo mu spodnesel tram, on na to padel in se na nos udaril in močno krvavel. Tudi tega zagovora poizvedbe

niso potrdile. Poleg navedenega je izpovedala še priča Jože Bizovičar, da mu je obdolženec v torek 10. oktobra v kleti kazal zavitek papirnatega denarja s pomenljivo opazko »znati se mora«, in preiskava je dognala še mnogo drugih sumljivih okolišnosti, tako, da je popolnoma zanesljivo sklepati, da je Ravnik zakrivil zločin, zaradi katerega je tožen.

Predsednik zasliši Ravnika. Ravnik izjavi o svoji krivdi: »Gospod, jaz se tega ne morem krivga čutiti!« Poznal je Žvana od svojega 15 leta. Povse mirno je vzel v roke sliko Boštjana Žvana, katero mu je predsednik pokazal. Zadnja leta Žvana dalje časa ni videl, srečal ga je zopet na Viču v gostilni.

Ravnik je bil tedaj 14 dnij pri vojakihi. Tožil mu je Žvan, da mu je žena zblaznela. Ko je bila gostilna Žvanu odpovedana, prosil je Ravnika, da sme priti stanovat k njemu v Kolodvorske ulice. Žvan je potem deloma bival v njegovi hiši, deloma v Gorjah. Pripovedoval mu je o svoji hiši v Kamniku. Šel je večkrat v Kamnik z Žvanom posredovat.

Dne 8. oktobra so šli Žvan, Sitar in Ravnik v Kamnik prodajat hišo. V gostilni pri Šafarju sta se on in Kušter Jakob spoprijela, ker je Kuštra nagovarjal, naj se za 550 gld. odpove dosmrtnemu stanovanju, katerega je imel izgovorjenega na hiši. Kušter ga je prijel za vrat in opraskal. On in Žvan sta spala pri Fischerju, Sitar pa ne, ker mu je bilo predrago. Pravi, da je po noči šel dvakrat od Fischerja, da mu je prvič odprla vrata natararica, a je potem še sam ven šel. Šel je pod okno Dornikove k Šafarju. Tu mu je nekdo spodmaknil les. na katerem je stal, ter se pri tem ranil na nos. Šel si je ustavljal k potoku pri »Curhausu« kri, ki mu je tekla iz nosa. Dejal je na žile robeo in si ustavil kri. Nato je šel nazaj k Fischerju. Po noči je hodil okolu sobe natararice. Dobil ga je g. Fischer ter ga ozmerjal. Drugi dan pili so z Žvanom po Kamniku in Žvan je dejal: »če bomo tako delali, bomo hišo prej zapili, nego jo bomo prodali.« Ko so jo prodali Lorencu Bergantu, dejal je Žvan njemu: »Blaž, spravi denar!« Žvan se je toliko napil, da ga je on spravil v sobo pri Bergantu, ga slekel in ga na posteljo položil ter sobo zaklenil. Potem je šel zopet k Šafarju. Tu je menda dal Sitarju ključ, da bi odprl Žvanu, ki se je pa skoro zopet napil v drugi gostilni ter ga je on zopet spat spravil. V času, ko so v Kamniku prodajali hišo, je dvakrat spal v sobi Dornikove.

Preds. prebere Ravnikove prve izjave, ki se deloma ne strinjajo z njegovo današnjo izjavo. Ravnik izjavi nato, da je mnogo takrat zamolčal. Hotel je znanje z natararico Dornik zakriti, ker je oženjen. Ravnika je predsedstvo vzelo nato v najstrožje izpraševanje ter tudi drž. pravnik, a Ravnik je ostal pri svojih trditvah.

Začne se zasliševanje prič o dogodkih v Kamniku.

Priča Fran Sitar, postrešček iz Ljubljane, ki je bil z Žvanom in Ravnikom v Kamniku, pove, da prizor mej Ravnikom in Kuštrom ni izmišljen. Ruvala sta se na tleh in mu je Ravnik drugi dan kazal praske na vratu. Da je imel kaj nosu pobitega, ni videl, niti mu ni Ravnik kaj pravil, da mu je pod kakim oknom kdo kaj izpodnesel. Žvanu ni bilo veliko na tem, da bi hišo prodal, ter je hotel, da bi se odpeljali nazaj z izvoščkom, a je Ravnik to zaprečil.

Dr. Furlan: Ali Vam je branil iti iz Kamnika. Priča: Ne.

Ravnik izjavi, da je le radi Dornikove hotel zaostati.

Priča Lorenc Bergant pravi: Prišla sta k meni Žvan in Ravnik ponujat, da bi kupil posestvo Boštjana Žvana v Mekinjah. Za posestvo je »zglihal« za 620 gld. ter mu dal 100 gld. Ta znesek je Žvan v roke vzel in ga Ravniku izročil, ki ga je spravil.

Ravnik pravi na to, da je Žvanu dal potem v veži denar nazaj, mej tem, ko je šel Bergant po vino, ali pa k notarju.

Priča Mici Bizjak, natararica pri Fischerju, ni slišala, da bi dvakrat šel iz hiše. Prvikrat mu je ona odprla, ter je prišel ob 1/4 na 1 nazaj. V kateri sobi leži Žvan, ni mogel vedeti Ravnik.

Predsednik Ravniku: Zakaj ste Fischerju rekli, da iščete Žvana?

Ravnik: Ko bi mu kaj drugega dejal, bi me še bolj ozmerjal.

Marjeta Golmajer, v službi pri Fischerju: Je prišel dvakrat v njeno sobo. Ni nič rekel ter je odšel. Ona je na to zaprla in ni hotela odpreti, ko je zopet trkal. Bilo je to okoli tri četrt na 2. Potem pa ni slišala nobene hoje. Z izjavami Ravnika ne pride v nasprotje.

I. Kušter pravi, da ga je pri pogajanjih glede odstopa stanovanja v Kamniku prijel Ravnik za vrat in sta se spopadla.

Miha Kocjančič, žandarmerijski stražmojster v Kamniku, pravi, da ni našel nobenega hloda pod oknom Dornikove.

Dr. Furlan: Kedaj ste pričeli preiskavati po hlotu?

Priča: Tri tedne po tem.

Zasliši se Ivana Dornik. Predsednik izključi javnost. Po zaslišanju te prekine predsednik obravnavo. Obravnava se je zopet pričela ob 1/4 uri popoldne.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 14. decembra. V budgetnem odseku je izjavil danes Olary, da ni resnično mnenje, češ da je vlada sovražna Čehom. Vlada ceni (!) češki narod, njegovo kulturne in gospodarsko važnost ter stališče v državi. Odprava jezik. naredeb je bila politična potreba, omogočila je pričetek spravnih pogajanj in v parlamentarnih konferencah se je položilo rodovitno seme. — Govornik apeluje na stranke, naj nujnih državnih potreb ne smatrajo za zaupnico sedanji vladi, marveč naj jih omogočijo v interesu države. Minister kaže na zle posledice, ki bi navstale za vse politično življenje, ako bi se ne ozirali na te potrebe. — Za njim sta govorila minister Kniazolucki in češki poslanec Kurz.

Dunaj, 14. decembra. Pogajanja mej vlado in Čehi se še vedno vrše, vendar je vedno manj upanja na kak miren dogovor, tem manj, ker se nasproti Bilinskemu in Kathreinu grof Olary ni hotel zavezati, da takoj po novem letu zbornici predloži načrt za jezikovni zakon. — Zato se še vedno govori o ministerski krizi, ker bo sedanja vlada za svoje predloge le težko dobila potrebno večino.

Dunaj, 14. decembra. Koncem večerajšnje seje so govorili še posl. Verkauf, Fournier in Wolf. Nujni predlog in Roserjeva resolucija ste bila soglasno sprejeta. — Prihodnja seja v soboto.

Vojska v Južni Afriki.

Zopet nov angleški poraz v Južni Afriki. Tokrat je imel smolo general Methuen s svojo armado ob reki Modder. Boj se je pričel minulo nedeljo popoldne in trajal isti dan do polu desete zvečer in se nadaljeval v ponedeljek dopoldne. General Methuen je že v soboto zvečer zapovedal svojim oddelkom pri postaji Modder-River, naj prodirajo proti dobro zavarovanim Burom pri Magersfonteinu. Podrobnosti o tem ljutem boju

še nimamo, iz spodaj navedenih brzojavk je pa razvidno, da je bil Methuenov poraz usoden, sicer bi ne poročal: 12.000 Burov stoji mi nasproti. Moje izgube so velike.

O zadnjem porazu generala Gatacre, ki je kakor nam današnja brzojavka poroča, te dni zopet zdatno občutil bursko moč in moral ostaviti Molteno, poročajo bruseljski listi, da je general pri postaji Stormberg izgubil 2700 mož. Samo ubitih in ranjenih je imel 2000 mož.

Manj jasen pa je v trenutku položaj v Natalu. Sumljivo in za Bure ugodno je odlašanje generala Bullerja z odločilnim napadom na Colenso oziroma ondi zbrano bursko armado, nasprotno so pa tudi sumljivi poskusi angleske posadke v Ladysmithu, ki pošilja manjše oddelke nad sovražnikove vrste, kajpada doslej večinoma brez uspeha. Vsekako pa je dobil general White nekoliko več poguma ob Bullerjevem priходу.

Berolin, 14. decembra. „Berl. Tagblatt“ poroča iz Bruselja, da je po virih, došlih iz Transvala, izgubil general Gatacre pri Stormbergu 2700 mož, 700 so jih Buri ujeli, 2000 je pa ubitih in ranjenih.

Berolin, 14. decembra. „Magdeburger Zeitung“ poroča, da je poraz Gatacreja spremenil ves vojni načrt Bullerja, po katerem naj bi po oprostitvi Kimberleya angleška vojna šla naravnost na Bloemfontein. General French se hitro umikuje, da mu Buri zveze ne pretrgajo. — Na večerajšnjem banketu nemških državnih poslancev je knez Herbert Bismark povedal, da je prišlo poročilo, po katerem se je Ladysmith udal.

London, 14. decembra. General Gatacre je bil znova poražen. Sedaj je na begu proti jugu, ostavil je Molteno, katero v kratkem zasedejo Buri. — Bitka pri Stormbergu se je končala s popolnim porazom in občno zmešnjavo. Angleško topništvo je streljalo na lastno infanterijo in ji provzročilo velike izgube.

London, 14. decembra. Reuterjev urad poroča 11. t. m. iz Pretorije: Uradno se poroča, da se je pričel v nedeljo popoldne ljut boj ob reki Modder, streljalo se je na obeh straneh s topovi. Bombardovanje je trajalo do polu 10 ure zvečer. V ponedeljek zjutraj se je bitka znova pričela. Angleži so pričeli streljati s topovi, Buri so se jim odzvali. V trenutku, ko odhaja to poročilo, se boj nadaljuje. Buri so vztrajali na svojem mestu. — Nadaljna brzojavka, ob 1. uri deset minut popoldne oddana, pravi, da se streljanje še nadaljuje. V Kimberleyu je sedaj vse mirno.

London, 14. decembra. Uradno se nannanja, da je bil v bitki pri Modder-River v nedeljo ubit angleški general Wauchopen, ki je došel iz De Aara.

London, 14. decembra. General Methuen brzojavlja 12. t. m.: V nedeljo popoldne od 4. ure do poznega večera je streljalo naše topništvo na sovražnikove čete. Brigada naših Holandcev je napadla, a napad se je ponesrečil. Jaz vztrajam na svojem mestu in

delam nasipe. Najmanj 12.000 Burov je pred menoj. Moje izgube so velike.

London, 14. decembra. Večerni listi objavljajo sledeča poročila iz tabora pri postaji Modder-River 12. t. m. zjutraj: General Methuen je v soboto po noči ukazal topništvu, naj prodira proti z nasipi dobro zavarovani burski postojanki na severu pri holmcu blizu mesta Magersfontein ob oranjski meji nasproti Spythfonteinu. V nedeljo se je cel dan streljalo. Zdela se je (!), da so utihnuli burski topovi. V ponedeljek so prodirali Angleži proti burskemu taboru. Vkljub živahnemu streljanju angleških topov so Buri vztrajali na svojem mestu. Angleška pehota je zadela ob uničevalen ogenj burskih strelcev. Izguba Angležev je velikanska, posebno ona holandske brigade.

Cena žitu na dunajski borzi dné 13. decembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad . . .	gl. 8 12 do gl. 8 13
Rž za pomlad	» 6 81 » » 6 82
Turšica za maj-junij . . .	» 5 31 » » 5 32
Oves za pomlad	» 5 39 » » 5 40

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
13	9. zvečer	725.6	-10.4	brezv.	jasno	
14	7. zjutraj	725.1	-14.7	sl. svzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	723.8	-9.2	sl. jug	sneg	

Srednja večerajšnja temperatura -9.8°, normale: -1.4°.

Išče se za večjo trgovino na deželi izurjen, knjigovodstva zmožen

poslovodja,

ki bi vodil spretno celo podjetje. Plača se po dogovoru. Vojaščine prosti imajo prednost.

Ponudbe uredništvu »Slovenca«. 977 2-1

Gospodična,

ki je že več let službovala v pisarni in je zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, želi vstopiti v kako pisarno.

Pismena vprašanja naj se pošljejo v posredovalni zavod g. A. Kališ a, Jurčičev trg. 976 3-1

Organist se išče.

Ker je naš organist Kavčič dobil boljše mesto v Žabnicah na Korškem, razpisujem iznova tukajšjo službo. Nastopiti je ob novem letu. Plača zgolj v denarjih, vsaki prvi dan v mesecu; prosto stanovanje s kurjavo. Cerkovniška služba je posebej; organist samo orglja in v petju podučuje. Prednost se daje samcem in rokodelcem.

Trg Planina na Notranjskem, dné 7. decembra 1899.

966 3-3

J. Podboj, župnik.

Telefon števil. 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane etekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4 1/2 %.

Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 14. decembra.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 » 30 »
Avstrijska zlata renta 4%	115 » 65 »
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	98 » 85 »
Ogerska zlata renta 4%	115 » 70 »
Ogerska kronska renta 4%, 200	94 » 75 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	906 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	374 » 10 »
London vista	121 » 10 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » 02 1/2 »
20 mark	11 » 80 »
20 frankov (napoleonidor)	9 » 60 »
Italijanski bankovci	44 » 95 »
C. kr. cekini	5 » 70 »

Dné 13. decembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	167 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » 75 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » — »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	137 » 25 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 25 »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	106 » 50 »
Posojilo goriškega mesta	— » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 » — »
Prijoritne obveznice državne železnice	209 » 50 »
» južne železnice 3%	164 » 50 »
» južne železnice 5%	118 » 75 »
» dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	203 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	155 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 90 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	86 » 25 »
St. Genois srečke, 10 gld.	85 » 75 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	92 » — »
Ljubljanske srečke	25 » 50 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3055 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	408 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	68 » 75 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	100 » — »
Montanska družba avstr. plan.	270 » 25 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	209 » 50 »
Papirnih rubljev 100	127 » 37 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosuge kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.